

gifter, i alt Fald saa længe Statsindkomstskatten ikke forhøjes. Statskassen er jo et fjernere staaende Begreb, hvorfra man med større Sindsro ser Millionerne blive bevilgede. Naar der er Tale om Bevillingen af en rimelig og begrundet Lønningsforbedring, mærkes det ikke straks og haandgribeligt af de enkelte Borgere, at den har kostet Penge, naar det er Statskassen, der udreder dem. Man ser paa en Maade kun den ene Side af Medaillen. De, der faa Lønningsforbedringer, blive glade — ja, der vil altid være nogle imellem, som ikke blive glade, som finde, at de skulde have haft mere, det gælder for alle Lønningslove —, og alle vi andre dele deres Glæde, fordi vi finde, at Forhøjelsen til denne Stand var nødvendig, ja haardt tiltrængt, og foreløbig er der saa ingen, der mærker, at der selvfølgelig er en forøget Udgift med i Følge. Men naturligvis tør jeg gaa ud fra, at man ikke ser saaledes paa Sagen her i Tinget, og at Rigsdagen er enig med Regeringen i, at de Foranstaltninger, der her foreslaas og vedtages med Hensyn til en Række Lønningsforhøjelser o. s. v., ogsaa maa være af den Natur, at de ikke senere hen føre til sørgelige Konsekvenser for Statshusholdningen.

Ingen har under Forhandlingerne udtalt sig om, at de foreslaaede Lønforhøjelser ere for store, at der herpaa kunde spares noget betydeligt, noget klækkeligt. Naar vi nu gaa til en virkelig Reformering af Lønningerne indenfor Folkeskolen, maa vi altsaa regne med de omtrent 2½ Mill. Kr., der ere foreslaaede, og naar Staten efter Forslaget overtager Halvdelen heraf, strækker den sig ogsaa saa vidt, mener jeg, som rimeligt og naturligt er. Derfor har Regeringen ogsaa maattet sige: Vi maa blive paa det bestaaende Grundlag, Folkeskolen er kommunal, den bæres af Kommunen med Bistand af Staten. At dette Forhold bør vedblive, synes alle at være enige om. Naar Forholdene nu have ført med sig, at Udgifterne til Folkeskolen maa forøges, fordi den gennemgaaende yder en Løn, vi ikke kunne blive staaende ved, bør Kommunerne tage deres Part og Staten sin. Naturligvis vide vi alle, at det omkring i Kommunerne føles, at de kommunale Udgifter stadig ere stigende. Imidlertid beror en Del af denne Stigning jo dog paa den stigende Velstand og den deraf følgende forøgede Evne og Villie til at udvikle og forbedre de kommunale Forhold, derunder ogsaa det kommunale Skolevæsen. Jeg har før udtalt,

at det maa anerkendes, at mange Kommuner have paataget sig betydelige Udgifter til Skolevæsenets Udvikling og Forbedring. Det er derfor vedblivende min Forventning, at Kommunerne ikke ville føle sig brøstholdne ved nu at maatte gaa til en Forhøjelse af deres Part af Lærerlønningerne. Man vil finde det naturligt, at den almindelige Lønningsstigning, som Kommunerne allerede paa adskillige andre Omraader have faaet at føle og ere gaaede ind paa, nu ogsaa maa naa til deres Lærerlønninger. Der er desuden i Forslaget taget Hensyn til saadanne fattige Kommuner, hvor denne Udgiftsforøgelse vilde blive virkelig trykkende, ved, at Staten her kommer disse Kommuner til Hjælp. Og skulde man formene, saaledes som det særlig er udtalt af det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds (Jensen-Knudstrup), at det foreslaaede Beløb ikke vil slaa til til en passende Hjælp for ringe stillede og navnlig vidtstrakte Kommuner med mange Skoler og lavt lønnede Lærere, hvor Kommunens Merudgift procentvis vil blive størst og føleligst, vil der blive Anledning til Forhandling om Beløbets Størrelse og dets mest hensigtsmæssige Fordeling. Jeg skal dog tilføje angaaende Forhøjelsen af dette Beløb — der har været nævnt en Fordobling —, at det heldigste vilde være, om vi ved den samlede Udgift nogenlunde kunde forblive indenfor Hovedsummen.

I øvrigt er der ikke under disse Dages Forhandlinger fremsat afgørende eller principielle Indvendinger mod den foreslaaede Fordeling af Udgifterne mellem Kommunen og Staten eller rettere mod, at vi blive ved det bestaaende, at Kommunen tager een Part af Lærerlønningerne, Staten den anden. Kun det ærede Medlem for Assens (Berntsen) syntes at være bestemt derimod, men jeg fandt, hans Argumentering derfor i alt væsentlig kun var det, som vi alle kunne være enige om, at det er behageligst for Skatteyderne at slippe for forøgede kommunale Skatter.

De Indvendinger, som ere rejste mod de foreslaaede Lønningsforbedringer, gælder den foreslaaede procentvise Forhøjelse med 25 pCt. af den nuværende Grundløn, indenfor en Maksimums- og Minimumsgrænse. Der er forskellige ærede Medlemmer, der have draget de to Tal 720 Kr. og 1,100 Kr. frem for at vise, hvad Procenten vilde give for hver. Naa, det er som oftest saadan med Skalaer, at der er enkelte Tal, man kan drage frem, hvor det viser sig, at Resultatet bliver mindre godt. Man har nu fundet det Tal, der